



## THÔNG CÁO BÁO CHÍ

### Gang of Five Lạc bước Tân kỳ

20/07 - 09/09/2018 (Khai mạc 18h00, thứ Sáu 20/07/2018)

Giám tuyển: Lê Thuận Uyên

Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory (TP. HCM) và Art Vietnam (Hà Nội) trân trọng giới thiệu **Gang of Five Lạc bước Tân kỳ** - một dự án nghệ thuật do giám tuyển Lê Thuận Uyên thực hiện, khảo sát thực hành kéo dài hơn ba thập kỷ của năm họa sỹ gạo cội đến từ miền Bắc Việt Nam: Hồng Việt Dũng, Hà Trí Hiếu, Đặng Xuân Hoà, Trần Lương và Phạm Quang Vinh. Với gần bốn mươi tác phẩm hội họa và đa dạng tư liệu lịch sử sống động (bao gồm chuỗi các bài bình luận và phỏng vấn, hình ảnh tài liệu, sổ cảm tưởng, hai phim tư liệu ngắn và một dòng thời gian lần theo sự ra đời, phát triển, và hội tụ của Gang of Five), đây là một trong số ít các triển lãm (được tổ chức tại Việt Nam) khảo sát thực hành và đời sống của nghệ sĩ (hoặc nhóm nghệ sĩ) thế kỷ 20 mang tính bao quát và chuyên sâu. Triển lãm không chỉ giới thiệu lại Gang of Five với khán giả thành phố và nhìn nhận lại vị trí của nhóm trong giai đoạn mỹ thuật Việt Nam sau Đổi Mới, mà còn cung cấp cơ hội để người xem tham quan và nghiên cứu khung cảnh nghệ thuật thời bấy giờ - một phần lịch sử nghệ thuật nước nhà mang đầy nội lực và biến chuyển.

Gang of Five hình thành vào nửa sau thập niên 80, trưởng thành và phát triển thực hành nghệ thuật trong giai đoạn chuyển giao sang một chương mới của lịch sử, sau thời kỳ Đổi Mới. “Thiên thời, địa lợi, nhân hoà” đã tạo nên thành công cho Gang of Five, khi các họa sĩ bắt đầu gỡ bỏ những ràng buộc của nghệ thuật dòng chính đã không còn thích ứng được với nhu cầu của xã hội, những thứ đã bó hẹp mỹ thuật Việt Nam trong không gian tư tưởng và địa lý chật hẹp. Trong bối cảnh đương thời, các tác phẩm của họ tách rời khỏi khuôn mẫu tư tưởng chủ nghĩa Xã hội - khi nghệ thuật minh họa và tranh cổ động (đóng vai trò là công cụ vận động, cổ vũ tinh thần thi đua yêu nước, thi đua sản xuất; khơi dậy các vấn đề thời sự, trách nhiệm của công dân; thường khắc họa con người mang dáng dấp chắc

khỏe trong khung cảnh đất mẹ tươi sáng, tích cực) bao trùm không gian nghệ thuật miền Bắc Việt Nam tới tận những năm giữa thập niên 80.

Nghệ thuật của Gang of Five, ngược lại, mang nét táo bạo hơn - với biểu hình đa dạng hơn, cái nhìn cá nhân hơn. Thông qua nỗ lực thử nghiệm với các dạng thức biểu đạt thẩm mỹ khác nhau (nổi trội là bán Trừu tượng và Biểu hiện); nhìn nhận lại những hiểu biết và giảng dạy phổ thông về hội họa; tái hiện sự vật hiện tượng dựa trên cảm xúc và quan điểm cá nhân (chứ không chỉ từ những hiện thực họ 'nhìn thấy'); xoáy sâu khắc họa chủ đề tâm lý con người và đời thường (chứ không phải tái tạo một thế giới được tô hồng), tác phẩm của Gang of Five dường như lại bắt đầu 'có quyền' được 'lãng mạn' hơn. Tuy vậy, 'Tân kỳ' của họ không chỉ toàn cái mới, mà phía sâu bên dưới vẻ bề ngoài biến đổi không ngừng kia còn cả những giá trị, những thái độ, hành vi và những tư duy cũ. Đằng sau cánh cửa của vô vàn những cơ hội lại là không ít những ẩn số, bất trắc/ những va chạm, mâu thuẫn về phương thức, về quan điểm thực hành. Hai lực kéo - đẩy đó đã góp phần định hình, thay đổi và đưa năm thành viên của nhóm tới năm bến đỗ khác nhau.

**Gang of Five Lạc bước Tân kỳ** diễn ra lần đầu tại Hà Nội (tháng 10 năm 2017), trưng bày các sáng tác mới nhất của các họa sỹ. Sau hơn hai mươi năm trên những con đường riêng của mình (từ 1997 tới 2017), chính sự thấu hiểu, cảm thông, 'chịu' nhau của năm họa sỹ đã một lần nữa tạo nên một cú kích, thúc đẩy một cuộc hội ngộ giữa những người bạn. Tháng 7 năm 2018, **Gang of Five Lạc bước Tân kỳ** sẽ được tổ chức tại Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory, không chỉ giới thiệu các tác phẩm sáng tác trong giai đoạn trước, từ những năm 1990 tới những năm 2000 (phần nào được cho là điển hình dấu ấn hội họa của năm họa sỹ), mà còn trưng bày cả những văn bản và hiện vật mang tính lịch sử, với mong muốn mang đến cho người xem một lát cắt đời sống Hà Nội những năm cuối thế kỷ trước.

**Gang of Five Lạc bước Tân Kỳ** là dự án thứ hai thuộc chương trình vẫn đang tiếp diễn của The Factory mang tựa **Tinh thần Bằng hữu**. Chương trình biên khảo và vinh danh vai trò của tình bạn giữa các nghệ sĩ như là chất dẫn, đã và vẫn đang tiếp tục thúc đẩy sự phát triển của ngôn ngữ nghệ thuật thử nghiệm và mang tính độc lập ở Việt Nam, từ năm 1975 tới nay.

Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng liên hệ: [art@factoryartscentre.com](mailto:art@factoryartscentre.com) | ĐT: +84 (0) 28 3744 2589  
Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory, 15 Nguyễn Ư Dĩ, Thảo Điền, Quận 2, TP. Hồ Chí Minh

TỔ CHỨC & TÀI TRỢ

**THE FACTORY**  
CONTEMPORARY ARTS CENTRE

ĐỒNG TỔ CHỨC BỞI



LÀ MỘT PHẦN CỦA DỰ ÁN



HỖ TRỢ KHAI MẠC

**ALCHEMY**  
Wines and Spirits

ĐỐI TÁC TRUYỀN THÔNG

**Le MERIDIEN**  
SAIGON

Ghi chú:

**Gang of Five** được khởi xướng tại Hà Nội bởi năm họa sỹ thuộc thế hệ trẻ đầu những năm 1990, bao gồm Hồng Việt Dũng, Hà Trí Hiếu, Đặng Xuân Hoà, Trần Lương, và Phạm Quang Vinh. Họ được nhìn nhận là những nghệ sỹ sáng giá nhất trong thế hệ của mình, và là nhóm nghệ sỹ Hậu Đổi mới đầu tiên được công chúng quốc tế quan tâm. Được biết đến với những tác phẩm táo bạo về mặt ý niệm, khắc họa xúc cảm cá nhân cũng như khám phá các thể thức biểu hiện khác nhau trong nghệ thuật (thông

qua chủ đề, gam màu, chất liệu), Gang of Five hoàn toàn tách biệt khỏi ngôn ngữ Hiện thực Xã hội chủ nghĩa đã phổ biến trong nghệ thuật Việt Nam cho tới giữa những năm 1980.

Khởi điểm từ một tập thể bao gồm các sinh viên mới tốt nghiệp Đại học Mỹ thuật và Đại học Mỹ thuật Công nghiệp đầu những năm 1980, năm thành viên của Gang of Five là những cá nhân tích cực nhất trên con đường phát triển nghệ thuật của mình. Họ vẽ miệt mài không ngừng nghỉ mỗi khi đi làm về; thường tổ chức những buổi tụ họp tại gia để bàn luận về nghệ thuật, bình phẩm sáng tác của nhau, hay trò chuyện động viên để cùng duy trì tinh thần và niềm đam mê với hội họa. Nhóm năm họa sĩ trẻ này lần đầu tiên hiện diện cùng nhau tại triển lãm vinh danh Vincent Van Gogh (Gallery số 7 Hàng Khay, Hà Nội, 1990). Không lâu sau đó, cộng đồng nghệ thuật đặt cho nhóm biệt danh Gang of Five\*\* đầy tính 'táo bạo'. Từ năm 1993, sau triển lãm chung diễn ra tại phòng trưng bày của Hội Mỹ thuật (Hà Nội), Gang of Five trở thành tên gọi chính thức. Sau này, mỗi thành viên trong nhóm theo đuổi một con đường khác nhau - Trần Lương nổi lên như một nghệ sĩ đương đại và giám tuyển xuất sắc; Phạm Quang Vinh đắm thân sâu hơn vào sự nghiệp xuất bản; Hồng Việt Dũng, Hà Trí Hiếu và Đặng Xuân Hoà khẳng định mình trong những lĩnh vực nghệ thuật riêng biệt, cả trong và ngoài nước. Họ vẫn là những người bạn và người đồng nghiệp thân thiết, và mới gần đây đã tái hợp vào năm 2015.

**Lê Thuận Uyên** là một giám tuyển độc lập hiện đang sinh sống và làm việc tại Hà Nội. Thực hành của cô truy vấn những góc nhìn chính trị - xã hội khác nhau tồn tại ở Việt Nam, thông qua những câu chuyện cá nhân không được lịch sử dòng chính ghi nhận. Các dự án Uyên tham gia thường bao gồm việc hợp tác chặt chẽ giữa cá nhân cô và các nghệ sĩ, tìm hiểu bối cảnh xã hội hiện tại cũng như những tác động của chúng tới khung cảnh nghệ thuật Việt Nam. Từ 2014 đến 2016, Uyên điều hành Nhà Sàn Collective - một không gian nghệ thuật độc lập, hướng tới khả năng hình thành những hình thức biểu đạt mới, đồng thời thúc đẩy trao đổi nghệ thuật. Các triển lãm cô đã tham gia thực hiện bao gồm: Gang of Five Lạc bước Tân kỳ (Hà Nội, 2017), Sindikat Campursari (Jakarta, 2016), (Những) phương Nam đan xen (2016), Những chân trời có người bay 3 (Hà Nội, 2015-17), trợ lý cho giám tuyển Trần Lương cho triển lãm Miền Méo Miệng (Umea, 2015)... Uyên tốt nghiệp Cử nhân Chính trị tại Đại học York và Thạc sĩ ngành Văn hóa và Sáng tạo tại trường King's College London. Cô cũng tham gia lưu trú tại Art in General (New York) năm 2017 thông qua học bổng của Asian Cultural Council.

**Phòng tranh Art Vietnam** ở Hà Nội được thành lập bởi Suzanne Lecht, người đã đến Việt Nam vào năm 1994 nhờ sự thôi thúc từ bài báo viết về nhóm Gang of Five huyền thoại của nhà nghiên cứu lịch sử nghệ thuật Nora Taylor. Trong hơn 20 năm, Suzanne đã làm việc với các họa sĩ Việt Nam và quảng bá tranh của họ ở trong nước cũng như quốc tế. Phòng tranh Art Vietnam đầu tiên được thành lập vào năm 2002 và đã có một số địa điểm khác nhau trong phố cổ Hà Nội. Phòng tranh đã tổ chức nhiều triển lãm trong nước và nước ngoài như Hong Kong, Paris, London, New York, Miami và San Francisco. Làm việc với các họa sĩ từ những người bắt đầu sự nghiệp cho đến những người đã có danh tiếng, phòng tranh luôn chú trọng tìm kiếm các họa sĩ độc đáo và có tâm huyết trong cách thể hiện. Vào tháng 1 năm 2017, Suzanne quyết định đóng cửa phòng tranh ở trung tâm và quay về với mô hình ban đầu là Salon nghệ thuật Art Vietnam, một ngôi nhà/phòng tranh mà bà đã xây ở Hà Nội vào năm 1994 với sự giúp đỡ của những người bạn nghệ sĩ. Một không gian ấm cúng phản chiếu văn hoá Việt Nam đầy sáng tạo, salon nghệ thuật chỉ tiếp khách theo đặt hẹn trước và tổ chức những bữa tiệc cá nhân, những buổi tư vấn nghệ thuật, đọc thơ, nghe nhạc, và các sự kiện văn hoá giáo dục khác. Suzanne tiếp tục tổ chức và giám tuyển cho các cuộc triển lãm ở Việt Nam và các nước khác để quảng bá các họa sĩ đến với cộng đồng nghệ thuật quốc tế.

**Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory (The Factory)** là công trình đầu tiên ở Việt Nam được xây dựng (vào tháng Tư năm 2016) dành riêng cho các hoạt động văn hoá, nghệ thuật đương đại. Là một tổ chức cá nhân và độc lập, The Factory xây dựng và giới thiệu các hoạt động mang tính liên ngành, nhằm mở rộng kiến thức về nghệ thuật đương đại và các xu hướng văn hoá ở Việt Nam. Ngoài ra, The Factory còn bao gồm một thư viện nghệ thuật với tài liệu nghiên cứu phong phú; chuỗi chương trình workshop giáo dục; khu vực làm việc nhóm kết hợp song song với nhà hàng và tổ hợp quán cà phê, quầy bar. Mọi lợi nhuận từ các hoạt động kinh doanh của The Factory đều được đầu tư tiếp tục vào các chương trình nghệ thuật trong tương lai. <http://factoryartscentre.com>

[\*\*] Ban đầu, Nguyễn Quân - nghệ sĩ đàn anh, người hướng dẫn của nhóm - gọi nhóm là 'bè lũ năm tên'; sau đó Dương Tường dịch ra tiếng Anh là 'Gang of Five' - cái tên được truyền cảm hứng bởi nhóm Gang of Four trong lịch sử Trung Quốc, tuy không có liên quan mật thiết gì

Hình ảnh: Gang Of Five, khoảng năm 1993, do Gerhard Jörens chụp.